

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 6251
Ημερομ. Κατάθεσης: 2/8/2024

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 2 Αυγούστου 2024

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Να αποτραπεί η περαιτέρω περιβαλλοντική επιβάρυνση της Λαυρεωτικής από την επιχειρούμενη επέκταση των λιμενικών εγκαταστάσεων της RAVAGO και να ληφθούν εγκαίρως πρόνοιες ώστε να αποτραπεί και ένα ανθρωπιστικό έγκλημα σε περίπτωση ΒΑΜΕ στην εγκατάσταση»

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Η εταιρεία «RAVAGO Hellas MABEE» δραστηριοποιείται στην περιοχή της Λαυρεωτικής, ως χημική βιομηχανία ανώτερης βαθμίδας και σημαντικής όχλησης που παράγει με πρώτη ύλη το στυρένιο, ένα υλικό που θεωρείται διαβρωτικό και ερεθιστικό του δέρματος, τοξικό στην αναπαραγωγή και ικανό να προκαλέσει σημαντική βλάβη στην όραση και τα μάτια, καθώς και σε προσβολή της ακοής.

Η εταιρεία δραστηριοποιείται μεταξύ των κόλπων Αγίου Νικολάου και Συρί δίπλα στο ΑΥΣ-ΔΕΗ και 100 μέτρα από τον οικισμό του Συρί και στη συνέχεια Αγία Μαρίνα, Περιγιάλι, Τσονίμα, Καλοπήγαδο και 2.500 μέτρα από την πόλη του Λαυρίου, ενώ βρίσκεται στα 100 μέτρα από τον αρχαιολογικό χώρο του Θορικού.

Στο πλαίσιο των νέων επενδύσεων που θέλει να κάνει η εταιρεία και το οποίο εγκρίθηκε από τη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων τον Μάιο του 2023, προβλέπεται ως συμπληρωματικό έργο η επέκταση της υφιστάμενης προβλήτας Αγίου Νικολάου Λαυρίου προκειμένου «να καταστεί δυνατή η φιλοξενία πλοίων με πρώτες ύλες εκτοπίσματος 35.000 τόνων (αντί 5.000 σήμερα) το καθένα. Για το συμπληρωματικό έργο και μόνο υπεβλήθη ΜΠΕ για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του.

Στην πραγματικότητα όμως δεν πρόκειται για απλή επέκταση λιμενοβραχίονα, όπως το τιτλοφόρησε η ίδια η εταιρεία, αλλά όπως προκύπτει από την ΜΠΕ αλλά και την ένταξη του έργου στον νόμο 4864/2021 «περί στρατηγικών επενδύσεων» πρόκειται για μια μεγάλη επέκταση που αφορά σε νέα μονάδα παραγωγής, δυο νέες αποθήκες για στυρένιο και επέκταση του λιμένα με νέο λιμενοβραχίονα αλλά και βάθυνση αυτού με ανεπίτρεπτες βηθοκορύσεις και βλάβη στο θαλάσσιο οικοσύστημα της περιοχής που αποτελεί και προστατευόμενη περιοχή natura 2000.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ήδη στο στάδιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης (που έχει υποβληθεί λειψή) υπάρχει μία σειρά αρνητικών εισηγήσεων και γνωμοδοτήσεων νευραλγικών δημόσιων φορέων, όπως είναι κατά σειρά η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής της Περιφέρειας Αττικής, η Εφορία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής, αλλά και ο Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (ΟΦΥΠΕΚΑ). Ειδικότερα:

- Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής της Περιφέρειας Αττικής με το υπ. αριθμ. ΑΠ 605861/20-05-2024 έγγραφό της αναφέρει ότι: «ο σχεδιασμός της μελετώμενης λιμενικής εγκατάστασης θα πρέπει να γίνει σε συνδυασμό με την εξυπηρετούμενη δραστηριότητα και όχι μεμονωμένα, τόσο λόγω της διαπιστούμενης μεγέθυνσης του εμφανιζόμενου κινδύνου όσο και της πιθανής υπέρμετρης αύξησης του επηρεαζόμενου χώρου», εκτιμώντας παράλληλα ότι η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων δεν διαλαμβάνει καμία αξιολόγηση του πιθανού επηρεασμού του χώρου σε περίπτωση ατυχήματος, ούτε αξιολογεί τις δραστηριότητες στον όρμο Αγ. Νικολάου που σίγουρα θα επηρεαστούν από το έργο με κίνδυνο τον αποκλεισμό τους.

- Η Εφορία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής με το υπ. αριθμ. Α.Π 510164 /30-11-2023 έγγραφό της επισημαίνει ότι η επιχειρούμενη επέκταση συνιστά πολύ μεγάλη επέμβαση σε μήκος, ύψος και πολυπλοκότητα του σχεδιασμού στο περιβάλλον του αρχαιολογικού χώρου Θορικού, τόσο για το λόφο Βελατούρι όσο και για την οχυρομένη χρεσώνησο του Αγίου Νικολάου, απομονώνοντας σχεδόν πλήρως το αρχαίο λιμάνι (Φραγκολίμανο).
- Ο ΟΦΥΠΕΚΑ τέλος με την υπ. αριθμ. ΑΠ 266/4-1-2024 γνωμοδότηση επί της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης (ΕΟΑ) που επέβαλε η RAVAGO τονίζει ότι η ΕΟΑ είναι ελλιπής καθώς δεν περιλαμβάνει αναφορά στην ύπαρξη υποθαλάσσιας βλάστησης Ποσειδωνίας (τύπος οικότοπου προτεραιότητας 1120* λιβάδια Ποσειδωνίας). Επίσης δεν περιλαμβάνεται χαρτογράφηση του θαλάσσιου τύπου οικότοπου προτεραιότητας 1120* λιβάδια Ποσειδωνίας.

Επιπρόσθετα, η σχεδιαζόμενη επέκταση συναντά τη σοβαρή και σθεναρή αντίσταση των κατοίκων της Λαυρεωτικής, οι οποίοι μέσω της υποβολής κοινού υπομνήματος (Α.Π. 7656111/26.06.2024) των τριών ομοσπονδιών οικιστικών και εξωραιοτικών συλλόγων της Λαυρεωτικής, το Εργατικό Κέντρο Λαυρεωτικής, τον Εμπορικό Σύλλογο Λαυρεωτικής και άλλους τοπικούς φορείς προς το Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής συνοψίζουν με στέρεα επιχειρηματολογία για τους λόγους που δεν πρέπει να προχωρήσει η εν λόγω επέκταση, επισημαίνοντας όχι μόνο τις μείζονες διαδικαστικές πλημμέλειες της όλης διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης, αλλά και τις δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις που συνεπάγεται η ευδοκίμηση του έργου, όπως είναι ενδεικτικά η βλάβη στο σύστημα των ακτών και των υδατικών συστημάτων από το υπό κρίση έργο, καθώς και η καταστροφή της βιοποικιλότητας των υδάτινων και χερσαίων οικοσυστημάτων της περιοχής.

Μάλιστα πρόσφατα η συζήτηση στο Περιφερειακό Συμβούλιο επί του θέματος της τροποποίησης της ΑΕΠΟ της Ravago Hellas MABE ως προς την επέκταση των λιμενικών εγκαταστάσεων της δεν έγινε μετά από απόσυρση του θέματος από την ημερήσια διάταξη με πρωτοβουλία της ίδιας της Εταιρείας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ισχύουσα ΑΕΠΟ είναι από το 2006, τροποποιήθηκε το 2012 (ΑΔΑ: Β4ΓΦ0-ΡΨΨ) και λήγει στις 14 Αυγούστου 2024. Όμως η μόνη Μελέτη

Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που έχει εκπονηθεί μέχρι σήμερα και αφορά το σύνολο της εγκατάστασης της εταιρείας είναι πεπαλαιωμένα και δεν ανταποκρίνεται ούτε στις νέες κανονιστικές προδιαγραφές (Οδηγία SEVESO III) ούτε βέβαια καλύπτει τα νέα σχέδια επέκτασης της εταιρίας. Για το λόγο αυτό και η Υπηρεσία Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Αττικής εισηγήθηκε αρνητικά επί της υποβληθείσας ΜΠΕ.

Επειδή η αγνόηση του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος της περιοχής είναι επιδεικτική (και εξοργιστική), καθώς βρίσκονται οικισμοί και παραλίες σε ακτίνα λιγότερη των 500 μέτρων.

Επειδή το Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) έχει εκφράσει στο παρελθόν αρνητική άποψη για βυθοκορήσεις στο σημείο του όρμου του Αγ. Νικολάου, διότι ο πυθμένας brίθαι βαρέων μετάλλων που είναι τοξικά και απαγορεύεται η εξόρυξη τους.

Επειδή σε περίπτωση ατυχήματος οι οικισμοί της Λαυρεωτικής αλλά και αυτή η ίδια η πόλη του Λαυρίου (3χλμ από το έργο) και οι κάτοικοι αλλά και επισκέπτες θα υποστούν ανεπανόρθωτη βλάβη στην υγεία τους λόγω της τοξικότητας του στυρενίου.

Επειδή η επέκταση των δραστηριοτήτων της RAVAGO έρχεται σε αντίθεση με το υπό έγκριση ΓΠΣ και ΕΧΣ καθώς και την προοπτική ανάπτυξης της Λαυρεωτικής ως ένα προορισμό οικιστών και τουριστών, όπου στο σχεδιασμό αυτό δεν έχει συμπεριληφθεί η λειτουργία χημικής βιομηχανίας μέσης όχλησης.

Επειδή το λιμάνι του Λαυρίου βρίσκεται σε ακτίνα μόλις 3χλμ από την υπό κρίση περιοχή η δραστηριότητα του οποίου δύναται να πληγεί καίρια σε περίπτωση ατυχήματος με καταστροφικές άμεσες οικονομικές συνέπειες.

Επειδή το περιβάλλον της Λαυρεωτικής είναι ήδη επιβαρυνμένο και ένα ενδεχόμενο ατύχημα σε μια βιομηχανική εγκατάσταση όπως συνέβη στην ίδια περιοχή το 2006, που προκάλεσε μεγάλες εκρήξεις, μαύρο τοξικό νέφος πάνω από την πόλη του Λαυρίου και των οικισμών και οι κάτοικοι συνέρρεαν στα νοσοκομεία για πρώτες βοήθειες ενώ η περιοχή εκκενώθηκε.

Επειδή η οδηγία 2012/18/ΕΕ (SEVESO III) βρίσκεται σε ισχύ και η συμμόρφωση με τις επιταγές της αποτελεί ενωσιακή υποχρέωση της χώρας και έχει ενσωματωθεί στην εθνική έννομη τάξη ατελώς με την ΚΥΑ υπ.αριθμ. 172058/2016 (ΦΕΚ Β' 354). Ειδικά όσον αφορά τις χρήσεις γης η Οδηγία ρητώς απαιτεί από τις αρμόδιες εθνικές αρχές να προβλέπουν αποστάσεις ασφαλείας μεταξύ των εγκαταστάσεων, όπως η RAVAGO, και των πέριξ οικισμών, άλλων κτιρίων και περιοχών δημοσίας χρήσεως, αναψυχής και σημαντικών οδών μεταφοράς.

Ενόψει των ανωτέρω ερωτάσθε κ. Υπουργέ

1. Εξετάζει η κυβέρνηση εναλλακτικά σχέδια που θα αποτρέπουν το ενδεχόμενο επέκτασης της υφιστάμενης προβλήτας Αγίου Νικολάου Λαυρίου και μεταφοράς της δραστηριότητας προσέλκυσης πλοίων μεγάλης χωρητικότητας που μεταφέρουν στυρένιο σε άλλες περιοχές που είναι λιγότερο περιβαλλοντικά επιβαρυμένες;
2. Ποιες πολιτικές πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων, όπως ορίζει το άρθρο 8 της Οδηγίας 2012/18/ΕΕ έχει λάβει το Υπουργείο για την προστασία των κατοίκων της Λαυρεωτικής ως απόρροια της επέκτασης της δραστηριότητας της RAVAGO HELLAS MABEE;
3. Έχουν ζητηθεί από την εταιρεία RAVAGO HELLAS MABEE οι σχετικές εκθέσεις ασφαλείας που αφορούν την επέκταση δραστηριότητας της RAVAGO HELLAS MABEE, όπως ορίζει το άρθρο 10 της Οδηγίας;
4. Με ποιους τρόπους και ποιες διαδικασίες έχουν επικοινωνηθεί τόσο οι πολιτικές πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων, όσο και οι σχετικές εκθέσεις ασφαλείας στο κοινό, κατά τους ορισμούς του άρθρου 14 της Οδηγίας; [παρακείμενοι οικισμοί, παρακείμενες παραλίες που εκμισθώνει η ΕΤΑΔ, παρακείμενη κατασκήνωση της Λεοντείου Σχολής, Λιμένας, ΔΕΗ κλπ]
5. Ποια μέτρα συμμόρφωσης με τις προβλέψεις του άρθρου 13 της Οδηγίας έχουν ληφθεί από το Υπουργείο και αφορούν ειδικότερα τη χωροθέτηση μονάδων που έχουν ως αντικείμενο τη μεταφορά, αποθήκευση και επεξεργασία επικίνδυνων ουσιών, όπως εν προκειμένω το στυρένιο;

6. Η εγκατάσταση της εταιρίας RAVAGO απέχει λιγότερο από 1000 μέτρα (και σε πολλές περιπτώσεις ακόμη και λιγότερο από 200 μέτρα) από οικισμούς (Συρί, Αγία Μαρίνα, Περιγιάλι, Τσονίμα), εγκεκριμένες και αδειοδοτημένες παραλίες (πχ. όρμου Αγίου Νικολάου), κατασκηνώσεις (πχ κατασκήνωση Λεοντείου Σχολής) και κεντρικές οδικές αρτηρίες (Λεωφόρος Μαρκοπούλου Λαυρίου). Συνιστά αυτή η απόσταση «απόσταση ασφαλείας» με βάση την οδηγία; Σε ποιες ενέργειες θα προβεί το Υπουργείο ώστε να επιβάλλει τις σωστές αποστάσεις ασφαλείας της εγκατάστασης από τα ανωτέρω σημεία ενδιαφέροντος και εν τέλει να προστατέψει τους κατοίκους αλλά και τους πολυπληθείς επισκέπτες της περιοχής σε περίπτωση ενός ατυχήματος;

7. Το ΓΠΣ της πόλης Λαυρίου (ΦΕΚ/Δ/191/29-3-2024) στην περιοχή αυτή δεν προβλέπει την εγκατάσταση μονάδων που εμπίπτουν στη SEVESO III. Τι μέτρα θα ληφθούν ώστε να υπάρξει τελικά συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας Seveso III και το ΓΠΣ Λαυρίου;

8. Έχει καταρτισθεί το σχετικό σχέδιο επιθεωρήσεων και πραγματοποιούνται επιθεωρήσεις στις εγκαταστάσεις της εταιρείας που αφορούν τη λήψη μέτρων για την αποτροπή μεγάλου ατυχήματος, τον περιορισμό συνεπειών μεγάλων ατυχημάτων, όπως ορίζει το άρθρο 20 της Οδηγίας;

Ο ερωτών βουλευτής

Μανώλης Χριστοδουλάκης